

COLECȚIA EXAMENE

Mihai Adrian Hotca
- coordonator -

Maxim Dobrinou
Radu Florin Geamănu
Lamy-Diana Hărățău

SUBIECTE DE DREPT PENAL

Partea generală

Teste-grilă, spețe și minispețe
pentru concursuri și examene

Cuprins

TITLUL I. LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE EI DE APLICARE

(art. 1-14 C. pen.)	13
Capitolul I. Principii generale (art. 1-2 C. pen.)	13
I. Codul penal	13
II. Legislație conexă	13
III. Jurisprudență obligatorie	14
IV. Planul temei	15
V. Scheme și explicații pe scurt	16
VI. Teste-grilă	20
VII. Spețe/Cazuri practice	21
VIII. Jurisprudență	22
IX. Bibliografie	23
Capitolul II. Aplicarea legii penale	24
<i>Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp</i> (art. 3-7 C. pen.)	24
I. Codul penal	24
II. Legislație conexă	26
III. Jurisprudență obligatorie	26
IV. Planul temei	32
V. Scheme și explicații pe scurt	33
VI. Teste-grilă	37
VII. Spețe/Cazuri practice	38
VIII. Jurisprudență	39
IX. Bibliografie	43
<i>Secțiunea 2. Aplicarea legii penale în spațiu</i> (art. 8-14 C. pen.)	43
I. Codul penal	43
II. Legislație conexă	46
III. Jurisprudență obligatorie	47
IV. Planul temei	48
V. Scheme și explicații pe scurt	48
VI. Teste-grilă	55
VII. Spețe/Cazuri practice	56
VIII. Jurisprudență	57
IX. Bibliografie	61

TITLUL II. INFRACTIUNEA (art. 15-52 C. pen.).....	62
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 15-17 C. pen.).....	62
I. Codul penal	62
II. Legislație conexă	63
III. Jurisprudență obligatorie	63
IV. Planul temei.....	67
V. Scheme și explicații pe scurt.....	69
VI. Teste-grilă	78
VII. Spețe/cazuri practice	97
VIII. Jurisprudență	105
IX. Bibliografie	126
Capitolul II. Cauzele justificative (art. 18-22 C. pen.).....	128
I. Codul penal	128
II. Legislație conexă	129
III. Jurisprudență obligatorie	130
IV. Planul temei.....	130
V. Scheme și explicații pe scurt.....	131
VI. Teste-grilă	141
VII. Spețe/cazuri practice	154
VIII. Jurisprudență	158
IX. Bibliografie	172
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate (art. 23-31 C. pen.)	174
I. Codul penal	174
II. Legislație conexă	176
III. Jurisprudență obligatorie	176
IV. Planul temei.....	177
V. Scheme și explicații pe scurt.....	178
VI. Teste-grilă	190
VII. Spețe/cazuri practice	198
VIII. Jurisprudență	204
IX. Bibliografie	222
Capitolul IV. Tentativa (art. 32-34 C. pen.).....	223
I. Codul penal	223
II. Legislație conexă	224
III. Jurisprudență obligatorie	224
IV. Planul temei.....	225
V. Scheme și explicații pe scurt.....	227

VI. Teste-grilă	236
VII. Spețe/cazuri practice	250
VIII. Jurisprudență	255
IX. Bibliografie	260
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	
(art. 35-45 C. pen.)	261
I. Codul penal	261
II. Legislație conexă	267
III. Jurisprudență obligatorie	267
IV. Planul temei	276
V. Scheme și explicații pe scurt.....	278
VI. Teste-grilă	302
VII. Spețe/cazuri practice	324
VIII. Jurisprudență	333
IX. Bibliografie	345
Capitolul VI. Autorul și participanții (art. 46-52 C. pen.).....	
I. Codul penal	348
II. Legislație conexă	350
III. Jurisprudență obligatorie	350
IV. Planul temei	350
V. Scheme și explicații pe scurt.....	351
VI. Teste-grilă	355
VII. Spețe/Cazuri practice.....	378
VIII. Jurisprudență	380
IX. Bibliografie	383
TITLUL III. PEDEPSELE (art. 53-106 C. pen.)	
Capitolul I. Categoriile pedepselor (art. 53-55 C. pen.). Capitolul II.	
Pedepsele principale (art. 56-64 C. pen.). Capitolul IV. Calculul	
duratei pedepselor (art. 71-73 C. pen.)	
I. Codul penal	385
II. Legislație conexă	391
III. Jurisprudență obligatorie	392
IV. Planul temei	393
V. Scheme și explicații pe scurt.....	395
VI. Teste-grilă	405

VII. Spețe/cazuri practice	415
VIII. Jurisprudență	418
IX. Bibliografie	424
Capitolul III. Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare	
(art. 65-70 C. pen.)	426
I. Codul penal	426
II. Legislație conexă	431
III. Jurisprudență obligatorie	432
IV. Planul temei	433
V. Scheme și explicații pe scurt	434
VI. Teste-grilă	441
VII. Spețe/cazuri practice	447
VIII. Jurisprudență	448
IX. Bibliografie	452
Capitolul V. Individualizarea pedepselor (art. 74-79 C. pen.)	454
I. Codul penal	454
II. Legislație conexă	458
III. Jurisprudență obligatorie	458
IV. Planul temei	459
V. Scheme și explicații pe scurt	461
VI. Teste-grilă	471
VII. Spețe/Cazuri practice	486
VIII. Jurisprudență	489
IX. Bibliografie	493
Capitolul V. Individualizarea pedepselor (art. 80-98 C. pen.)	494
I. Codul penal	494
II. Legislație conexă	506
III. Jurisprudență obligatorie	507
IV. Planul temei	509
V. Scheme și explicații pe scurt	511
VI. Teste-grilă	522
VII. Spețe/Cazuri practice	535
VIII. Jurisprudență	537
IX. Bibliografie	540
Capitolul V. Individualizarea pedepselor (art. 99-106 C. pen.)	542
I. Codul penal	542

II. Legislație conexă	547
III. Jurisprudență obligatorie	547
IV. Planul temei	549
V. Scheme și explicații pe scurt.....	550
VI. Teste-grilă	555
VII. Spețe/Cazuri practice.....	565
VIII. Jurisprudență	566
IX. Bibliografie	567
TITLUL IV. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ (art. 107-112¹ C. pen.)	568
I. Codul penal	568
II. Legislație conexă	571
III. Jurisprudență obligatorie	572
IV. Planul temei	574
V. Scheme și explicații pe scurt.....	576
VI. Teste-grilă	581
VII. Spețe/cazuri practice	595
VIII. Jurisprudență	600
IX. Bibliografie	612
TITLUL V. MINORITATEA (art. 113-134 C. pen.).....	613
I. Codul penal	613
II. Legislație conexă	623
III. Jurisprudență obligatorie	623
IV. Planul temei	624
V. Scheme și explicații pe scurt.....	625
VI. Teste-grilă	640
VII. Spețe/Cazuri practice.....	651
VIII. Jurisprudență	653
IX. Bibliografie	655
TITLUL VI. RĂSPUNDEREA PENALĂ A PERSOANEI JURIDICE (art. 135-151 C. pen.).....	656
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 135-137 C. pen.).....	656
I. Codul penal	656
II. Legislație conexă	658
III. Jurisprudență obligatorie	658
IV. Planul temei	663
V. Scheme și explicații pe scurt.....	663
VI. Teste-grilă	665

VII. Spețe/Cazuri practice.....	666
VIII. Jurisprudență	667
IX. Bibliografie	672
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicabile persoanei juridice (art. 138-145 C. pen.).....	673
I. Codul penal	673
II. Legislație conexă	676
III. Jurisprudență obligatorie	676
IV. Planul temei.....	676
V. Scheme și explicații pe scurt.....	677
VI. Teste-grilă	679
VII. Spețe/Cazuri practice.....	680
VIII. Jurisprudență	681
IX. Bibliografie	685
Capitolul III. Dispoziții comune (art. 146-151 C. pen.).....	687
I. Codul penal	687
II. Legislație conexă	689
III. Jurisprudență obligatorie	689
IV. Planul temei.....	690
V. Scheme și explicații pe scurt.....	690
VI. Teste-grilă	691
VII. Spețe/Cazuri practice.....	692
VIII. Jurisprudență –	693
IX. Bibliografie	693
TITLUL VII. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ (art. 152-159 C. pen.).....	694
I. Codul penal	694
II. Legislație conexă	698
III. Jurisprudență obligatorie	699
IV. Planul temei.....	702
V. Scheme și explicații pe scurt.....	702
VI. Teste-grilă	704
VII. Spețe/Cazuri practice.....	705
VIII. Jurisprudență	706
IX. Bibliografie	710

TITLUL VIII. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ

EXECUTAREA PEDEPSEI (art. 160-164 C. pen.)	711
I. Codul penal	711
II. Legislație conexă	713
III. Jurisprudență obligatorie	714
IV. Planul temei	715
V. Scheme și explicații pe scurt.....	715
VI. Teste-grilă	717
VII. Spețe/Cazuri practice.....	718
VIII. Jurisprudență	719
IX. Bibliografie	722

TITLUL IX. CAUZE CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE

CONDAMNĂRII (art. 165-171 C. pen.)	724
I. Codul penal	724
II. Legislație conexă	726
III. Jurisprudență obligatorie	726
IV. Planul temei	727
V. Scheme și explicații pe scurt.....	728
VI. Teste-grilă	729
VII. Spețe/Cazuri practice.....	731
VIII. Jurisprudență	731
IX. Bibliografie	734

MIHAI ADRIAN HOTCA
- coordonator -

Maxim Dobrinou
Radu Florin Geamănu
Lamy-Diana Hărățau

SUBIECTE DE DREPT PENAL

PARTEA GENERALĂ

TESTE-GRILĂ, SPEȚE ȘI MINISPEȚE
PENTRU CONCURSURI ȘI EXAMENE

Universul Juridic

București

- 2025 -

Titlul I

LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE EI DE APLICARE

(art. 1-14 C. pen.)

Capitolul I

Principii generale

(art. 1-2 C. pen.)

I. CODUL PENAL

Art. 1. Legalitatea incriminării

- (1) *Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.*
- (2) *Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.*

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal

- (1) *Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.*
- (2) *Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.*
- (3) *Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.*

II. LEGISLAȚIE CONEXĂ

1. Internațională: art. 15 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice; art. 3 și art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

2. Națională: art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12), art. 44 alin. (9), art. 53, art. 73 și art. 115 alin. (4) din

Constituție; art. 11, art. 18¹ C. pen. 1968; Legea nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; Legea nr. 240/2019 privind abrogarea Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și pentru modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

III. JURISPRUDENȚĂ OBLIGATORIE

1. Curtea Constituțională

✓ **Decizia nr. 11/2015¹:** „1. Dispozițiile referitoare la confiscarea extinsă sunt constituționale în măsura în care se aplică numai faptelor săvârșite sub imperiul noii soluții legislative care a intervenit de la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 63/2012, respectiv 22 aprilie 2012; 2. Dispozițiile art. 112¹ alin. (2) lit. a) C. pen. sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal” (*www.lege5.ro*).

✓ **Decizia nr. 363/2015²:** „(...) nu se poate pretinde unui subiect de drept să respecte o lege care nu este clară, precisă, previzibilă și accesibilă, întrucât acesta nu își poate adapta conduita în funcție de ipoteza normativă a legii (...)” (*www.lege5.ro*).

✓ **Decizia nr. 603/2015³:** „(...) sintagma *raporturi comerciale* din cuprinsul dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal este lipsită de claritate și previzibilitate, nepermițând determinarea exactă a conținutului constitutiv al infracțiunii de conflict de interese. Această lipsă de claritate, precizie și previzibilitate a sintagmei *raporturi comerciale* din cuprinsul dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal contravine principiului legalității incriminării, prevăzut la art. 1 din

¹ Publicată în M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015.

² Publicată în M. Of. nr. 495 din 6 iulie 2015.

³ Publicată în M. Of. nr. 845 din 13 noiembrie 2015.

Codul penal și la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (...)” (*www.lege5.ro*).

✓ **Decizia nr. 405/2016⁴**: „(...) dispozițiile art. 246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma *îndeplinește în mod defectuos* din cuprinsul acestora se înțelege *îndeplinește prin încălcarea legii*” (*www.lege5.ro*).

2. Înalta Curte de Casație și Justiție

✓ **Decizia nr. 10/2019 (Recurs în interesul legii)⁵**: „În cazul faptei prevăzute de art. 342 alin. (6) C. pen., cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a C. pr. pen., arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul art. 112 alin. (1) lit. f) C. pen., în procedura reglementată de art. 549¹ C. pr. pen., în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă” (*www.lege5.ro*).

IV. PLANUL TEMEI

§1. Noțiunea și cadrul principiilor dreptului penal

- 1.1. Noțiune
- 1.2. Cadrul principiilor dreptului penal

§2. Analiza principiilor fundamentale ale dreptului penal

- 2.1. Principiul legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal
  - a) *Precizări prealabile*
  - b) *Noțiune*
  - c) *Legalitatea incriminării*
  - d) *Legalitatea sancțiunilor de drept penal*
  - e) *Standardele (condițiile) principiului legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal*
- 2.2. Principiul umanismului dreptului penal
- 2.3. Principiul prevenirii și combaterii prompte a infracțiunilor
- 2.4. Principiul proporționalității protecției penale a valorilor sociale
  - a) *Conținutul principiului proporționalității protecției penale*

⁴ Publicată în M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016.

⁵ Publicată în M. Of. nr. 472 din 11 iunie 2019.

b) *Reflectarea principiului proporționalității protecției penale în jurisprudența Curții Constituționale*

V. SCHEME ȘI EXPLICAȚII PE SCURT

1. Principiul legalității incriminării și a sancțiunilor de drept penal

Numai faptele prevăzute de legea penală la momentul săvârșirii lor constituie infracțiuni (M.A. Hotca, *Manual de drept penal. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2020, p. 46).

Sancțiunile aplicabile celor care au comis infracțiuni sunt exclusiv cele prevăzute de lege la data încălcării legii penale.

Nullum crimen, nulla poena sine praevia lege

Neretroactivitatea legii penale care incriminează

Nullum crimen sine lege

Obligativitatea existenței unei norme de incriminare

2. Standarde de aplicare a principiului legalității

Lex scripta

Legea penală trebuie să fie scrisă.

Nu se acceptă izvoare formale, cum ar fi cutuma sau precedentul (a se vedea M.A. Hotca, *op. cit.*, p. 48).